

200-річчя від Дня народження Т.Г.Шевченка

9 березня 2014 р. виповниться 200 років від Дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814 – 1861), українського поета – художника, мислителя.

«Він поет усього людства, – так сказала про Тараса Григоровича Шевченка відома англійська політична діячка Полін Бентлі. – Тарас Шевченко виходить за межі однієї країни. Його заклик до братерства й любові, до правди й справедливості, а над усе – до волі, має всесвітнє значення».

Підтвердженням цьому є той факт, що твори Кобзаря видавали за кордоном понад 300 разів і перекладали 147 мовами світу. Творчість Т.Шевченка майже вся стала якщо, не пісню, то джерелом для створення опер, балетів, кантат, сюїт тощо. Вдивовижує факт, що не має аналога в світовому письменництві: на 240 шевченкових творів, які входять у його «Кобзар», композиторами складено понад 500 музичних творів.

У світі Тарасу Шевченку зведено понад 450 пам'ятників, зокрема в США, Канаді, Італії, Аргентині, Бразилії, Франції.

«Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури, – так писав І.Франко в своїй «Присвяті» Шевченкові».

Народився майбутній поет у с.Моринці на Київщині, у сім'ї кріпаків. 1822 р. пішов «в науку» до дяка у с.Кирилівка.

По смерті матері (1823), а згодом і батька (1825), Тарас сповна спізнав сирітську долю. Наймитував, виконував обов'язки козачка у панських покоях П.Енгельгарда, потай малював. 1831 року Енгельгард виїхав до Петербурга, з панським майном помандрував і Тарас.

Доля Тараса Шевченка упродовж багатьох років була тісно пов'язана з Петербургом. За Петербурзький період життя, який загалом становив 17 років, його визволено з кріпацтва, промайнули юнацькі роки, формувався як художник і поет, навчаючись в Академії мистецтв.

Заняття в Академії для нього поступово відійшли на другий план. Чимдалі, більше часу займала літературна праця. Євген Гребінка, який високо цінував перші вірші поета, надрукував їх у збірнику «Ластівка».

1840 року з'явився «Кобзар», час виходу якого у світ І.Франко вважав епохальною датою у розвитку українського письменства.

Вміщені у невеликій книжечці, на 114 сторінках, 8 поетичних творів одразу ж увійшли до серця українського народу.

В розквіті творчих і фізичних сил 33-річного Тараса Григоровича було заарештовано.

І знову Шевченко опинився у Петербурзі, вже як в'язень каземату III відділення царської охорони у справі «Про Українсько-Слов'янське товариство. Про художника Шевченка». Гнівні рядки Шевченкових поезій «Сон», «Кавказ», «Заповіт» «Три літа», знайдені у нього під час арешту, стали приводом до ув'язнення без суду і слідства.

В Оренбурзі, Орській фортеці, Новопетрівському укріпленні (нині форт Шевченка) минали роки принизливої муштри. Та десятилітня служба із забороною «писати и рисовать» не знищила ні поета, ні художника. Шевченко вижив морально й фізично. Лірика каземату і часів заслання – то найвищі вершини поетичного духу.

Лише 21 липня 1857 р., завдяки невтомним клопотанням друзів Тараса Григоровича, а, головним чином, внаслідок нового революційного піднесення, стало можливим звільнення поета.

Розпочався найкоротший, тривалістю всього чотири роки, зате дуже інтенсивний і високий, натхнений мистецьким рівнем, період творчого життя Шевченка.

Він бере участь у виданні журналу «Основа». 1960 р. втретє «Кобзар» виходить українською мовою та у перекладах російських поетів.

Митець серйозно займається гравіруванням. За успіхи в цьому мистецтві йому було присвоєно звання академіка.

Здавалося, творчі сили Шевченка є невичерпні, та дались знаки роки заслання, підірване здоров'я.

Помер поет 10 березня 1861 р. самотнім, не здійснивши навіть природньої людської мрії про сімейний затишок у власному домі.

Виконуючи заповіт поета, його поховали на Чернечій (тепер Тарасова) горі.